

Oppdragsgiver

Bergen kommune, Etat for utbygging

Dokument type

Vedlegg til reguleringsplan

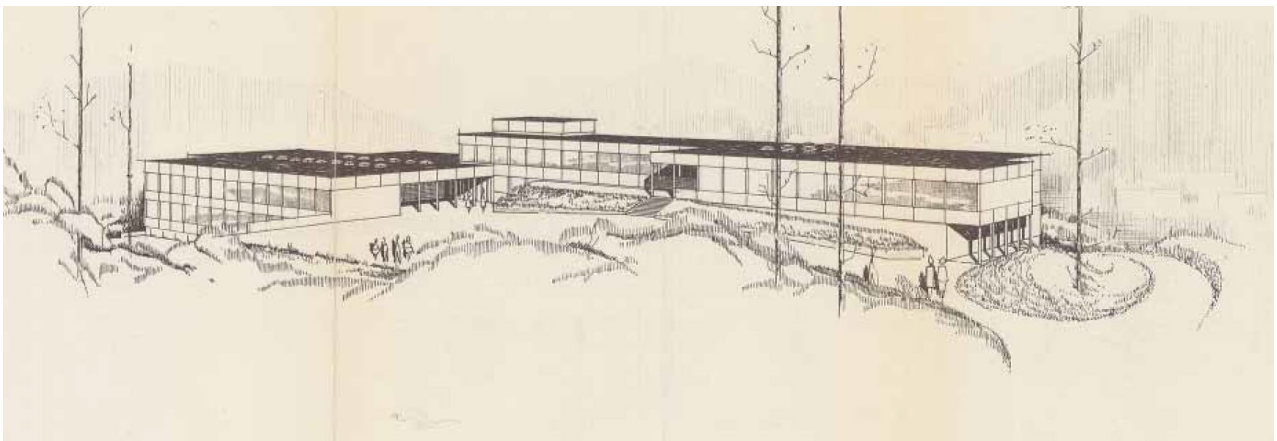
Dato

2022-08-18

KULTURMINNEDOKUMENTASJON

FANA, GNR. 44, BNR 572 M. FL.

DETALJREGULERING SLÅTTHAUG SKOLE

**Henning
Larsen —**

**KULTURMINNEDOKUMENTASJON
FANA, GNR. 44, BNR 572 M. FL. DETALJREGULERING
SLÅTTHAUG SKOLE**

Oppdragsnavn **Slåtthaug skole**
Prosjekt nr. **1350046476**
Mottaker **Bergen kommune, Etat for utbygging**
Dokument type **Temarapport**
Versjon **01**
Dato **18.08.2022**
Utført av **HST/HBRBRG**
Kontrollert av **ALSA/HBRBRG**
Godkjent av **ALSA**
Beskrivelse **Kulturminnedokumentasjon**

Henning Larsen
Folke Bernadottes vei 50
PB 3705 Fyllingsdalen
5845 Bergen

henninglarsen.com

Forside:

**Perspektiv fra syd, ark. MNAL Arne S. Halvorsen
(Kommunale skoler i Bergen, Kulturhistorisk rapport)**

INNHALDSFORTEGNELSE

1.	Innledning	2
2.	Områdets historie	4
3.	Bygningsmiljø	9
3.1	Det helhetlige bygningsmiljøet	9
3.2	Slåtthaug ungdomsskole	12
3.3	Slåtthaug videregående skole	16
3.4	Slåtthaughallen	21
3.5	Fana Arena	22
3.6	Solli DPS (Distriktpsikiatrisk Senter)	24
3.7	Bolighus	25
3.8	SEFRAC-registrerte bygg	26
4.	Andre kulturminner	27
4.1	Registrerte historiske ferdselsårer	27
4.2	Eldre gårdsveier	28
4.3	Grøntområdene	30
5.	Planens konsekvenser for kulturminnene	36
5.1	Det helhetlige miljøet	36
5.2	Slåtthaug ungdomsskole	36
5.3	Slåtthaug videregående skole	37
5.4	Solli DPS	37
5.5	Andre bygninger	37
5.6	Andre kulturminner	38
6.	Kilder og litteratur	39

1. INNLEDNING

Denne kulturminnedokumentasjonen er utarbeidet i forbindelse med detaljregulering av Slåtthaug ungdomsskole, gnr. 44, bnr. 572 m.fl., Øvsttun. Planområdet ligger i Fana bydel ca. 1 km sør for Nesttun, på landskapsryggen mellom Midttun skole i nord og idrettsbanene på Slåtthaug i sør, og mellom Osvegen i øst og bebyggelsen langs Apeltunvegen i vest. Det er flere store skole- og idrettsbygg i området. Selve planområdet utgjør ca. 56 daa, og omfatter Slåtthaug ungdomsskole, del av Slåtthaug videregående skole, Slåtthaughallen, uteområder og felles kjøreadkomst til området fra sør via Slåtthaugvegen. Området er omfattet av en eldre reguleringsplan fra 1970.

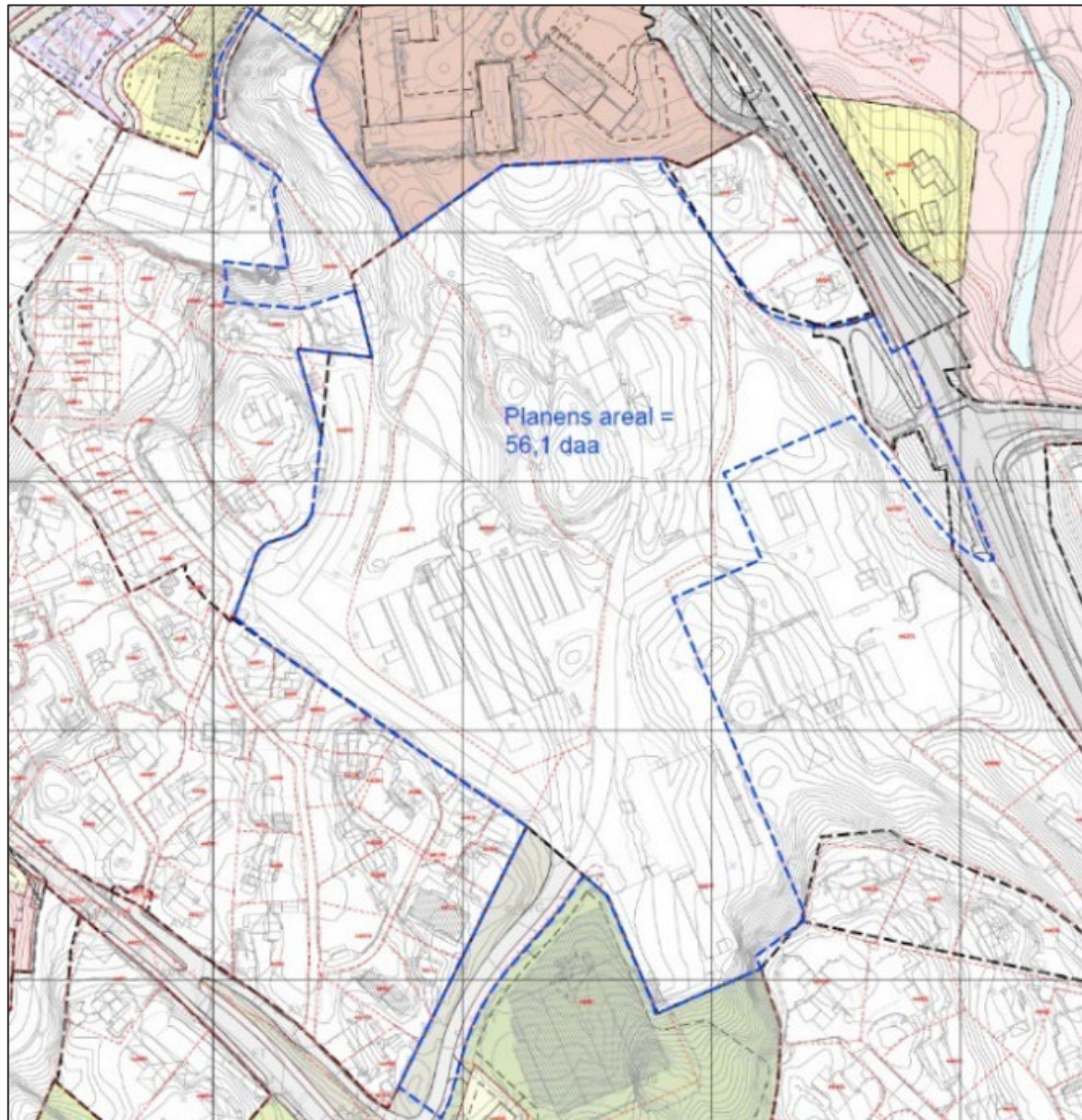
Formålet med planarbeidet er å legge til rette for utvidelse av Slåtthaug skole med tilbygg/påbygg, for å tilfredsstille dagens areal- og kapasitetsnorm. Det skal også gjøres innvendig oppgradering og ombygging. Dagens skolebygg skal beholdes, og eksisterende, midlertidige paviljong fra 2007 skal rives. Antall elever og ansatte endres ikke som følge av tiltaket.

Dokumentasjonen beskriver byggene og grøntområdet innenfor planområdet og de nærmeste, tilgrensende byggene og områdene, samt historiske ferdselsårer og veier. Det er ikke fredete bygg i eller i nærheten av planområdet og det er ikke registrert automatiske fredete kulturminner eller fornminner. Det er heller ikke registrert kulturminner som steingjerder eller lignende innenfor planområdet. Det er en historisk ferdselsåre med vern etter Plan- og bygningsloven (PBL) innenfor planområdets sørlige del.

Lokalisering av Slåtthaug skole (Bergenskart)

Planen omfatter de sentrale delene av høydedraget med Slåtthaug skole, Slåtthaug videregående skole, Slåtthaughallen, grøntområder, og parkeringsarealer. Gangforbindelse i nordvest, gangveg i øst mot Osvegen og kjøreadkomst i sør inngår også i planområdet.

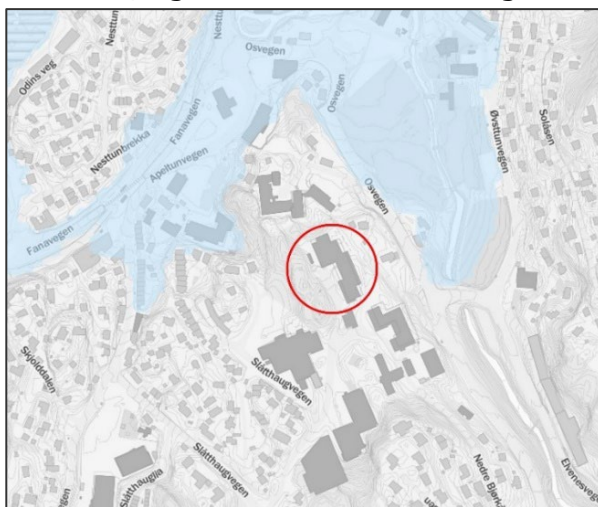

Plangrense, blå linje, og med omkringliggende reguleringsplaner innlagt (Bergenskart/Henning Larsen)

2. OMRÅDETS HISTORIE

Marin grense ca. 9.800 år før nåtid antas å ha gått like nord for planområdet og på begge sider av landskapsryggen, dvs. at området på den tid har vært et lite nes eller halvøy mellom to vikene som gikk inn i det som i dag er lavereliggende områder i vest og øst. Dette var ved innledningen til eldre steinalder i Norge.

Ved varsel om planoppstart har Vestland fylkeskommune vært på befaring i området. De har vurdert potensiale for funn av automatisk fredete kulturminner som lavt, og det er ikke nødvendig med arkeologisk registrering i området.

Marin grense generert fra terrengmodell (Bergenskart)

Området har hørt til Øvstun gård siden middelalderen. Fra 1800-tallet økte antall bruk ved utskiftning. Utover på 1900-tallet og spesielt etter andre verdenskrig har området blitt bygget ut, og jordbrukslandskapet har måttet vike for større boligområder og institusjonsbygg.

Historisk kart 1856-60, omtrentlig plassering av planområdet vist med rød markør (Bergenskart)

Under følger en fotohistorikk og kort tekst om utviklingen i etterkrigstiden fra jordbruksområde til tett utbygget område med skole- og idrettsanlegg og boligfelt (alle foto + plankart er hentet fra bergenskart.no).

1951: Jordbruksområde med innslag av eneboliger i sør og rekkehus i vest, bygget fra 1900-tallet og utover. Solli er ikke bygget enda

1970: Reguleringsplan for skole trådte i kraft 11.02.1970

1970: Skoleutbyggingen er påbegynt med Slåtthaug skole og Slåtthaug vgs. sør for denne. Sollis første fløy er bygget

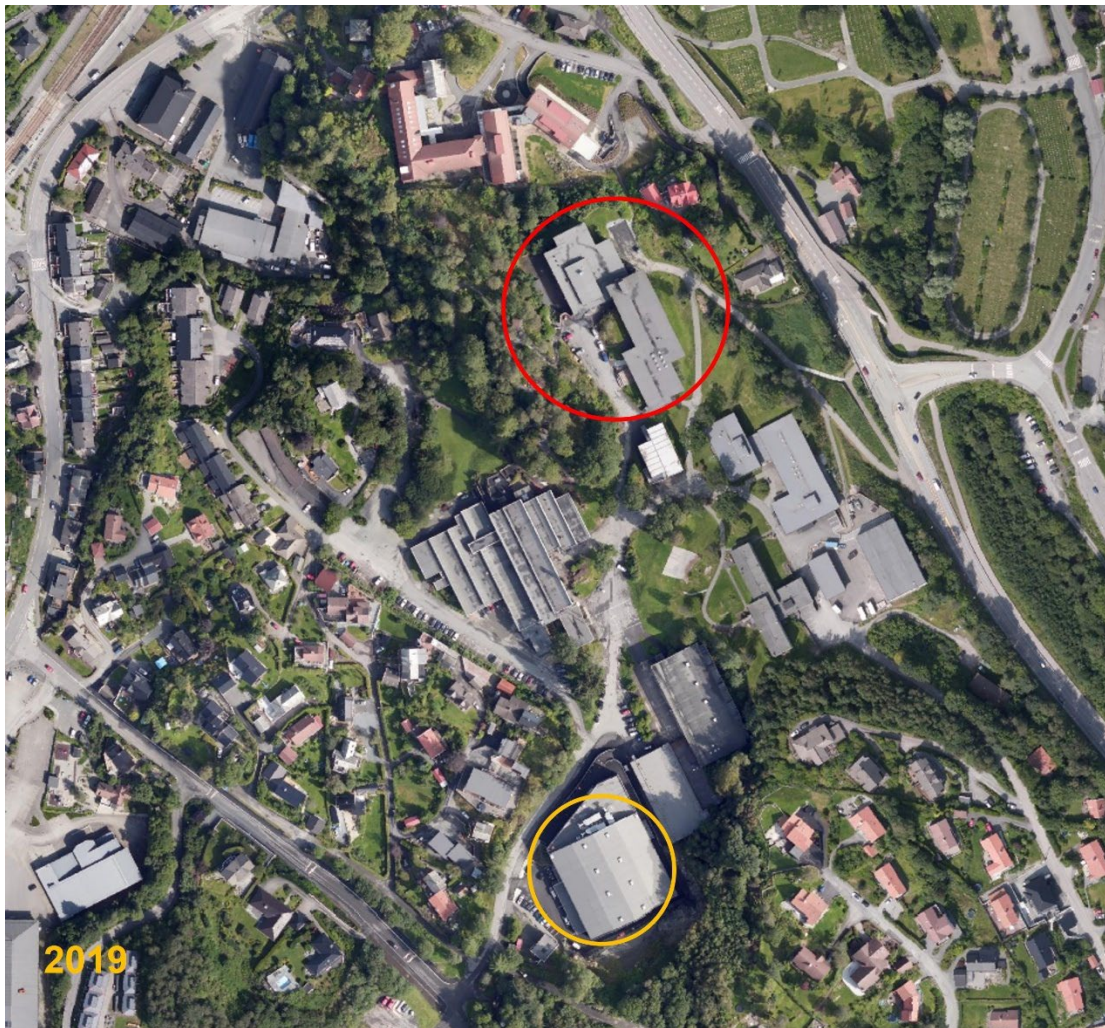
1980: Området er stort sett utbygget i samsvar med planen fra 1970

2008: Midlertidig paviljong er kommet på plass sør for Slåtthaug skole.

2014: Vgs. er utvidet i sørøst med to nybygg mot Osvegen.

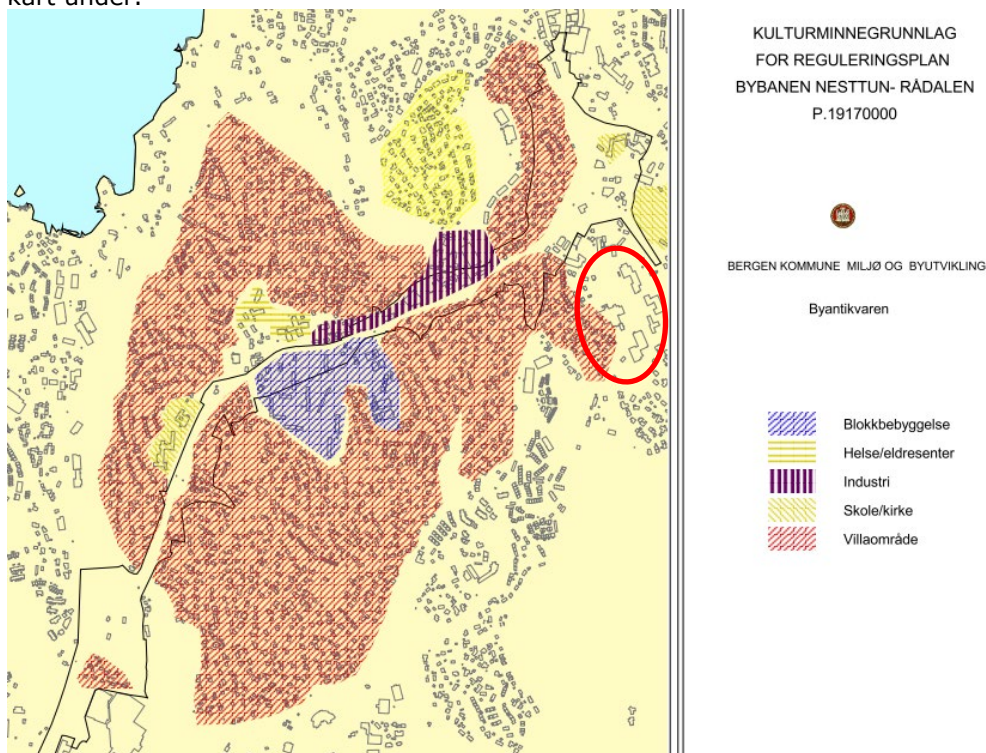

2019: Øst for kjøreadkomsten til området ligger nybygget til Fana Arena.

3. BYGNINGSMILJØ

3.1 Omkringliggende områder

Terrenget rundt Slåtthaug og Skjold er småkupert og dominert av villabebyggelse slik vist i illustrasjon under. Villabebyggelse ligger som et teppe over høydedrag og knauser med mindre grønt drag innimellom. Kommunikasjonsårene er konsentrert til de flatere partiene i dalbunnen hvor en og finner offentlige institusjoner, tjenester og service samt noe industri (vist med lilla skravur under). Villabebyggelsen er spredt og arealkrevende og kun et mindre område langs Skjoldvegen har i dag blokkbebyggelse (blå skravur på kart under). Dette er imidlertid i ferd med å endre seg som følge av bybanen. Grense for reguleringsplan for bybanen er vist med sort strek i kart under.

Utsnitt kart over bebyggelsestyper. Planområdets beliggenhet er vist med rød markør. (Bergen kommune/Byantikvaren)

3.2 Det helhetlige bygningsmiljøet

(Bergenskart.no)

Bygg innenfor planområdet:

1. Slåtthaug ungdomsskole
2. Slåtthaug videregående skole, bygg A
3. Slåtthaughallen

Bygg utenfor planområdet:

4. Slåtthaug videregående skole, Bygg B
5. Slåtthaug videregående skole, Bygg C
6. Slåtthaug videregående skole, Bygg D
7. Fana Arena
8. Solli DPS

Slåtthaug skole er en del av et større skole- og idrettsområde med parkanlegg og gangveier, der bygningene ligger fritt i kupert terreng, og oppført i samme periode etter en helhetlig plan. Samlet er området vurdert til å ha en høy miljøverdi. Skolen ligger i nord og lengst borte fra adkomsten. Den ligger avskjermet fra de andre byggene innenfor planområdet, dvs. Slåtthaug vgs. bygg A og Slåtthaughallen, samt Fana Arena.

Det nærmeste bygget til skolen er Slåtthaug vgs. bygg B. De tre byggene B, C og D ligger i en lokal klynge i øst og terrengmessig noe avskjermet fra bygg A og fra både Slåtthaughallen og Fana Arena. Slåtthaug skole ligger også nært Solli DPS i nord, men dette dempes av høydeforskjeller og tett vegetasjon mellom byggene.

De neste kapitlene omhandler Slåtthaug ungdomsskole, Slåtthaug vgs. og Solli DPS med skriftlig omtale og fotodokumentasjon, samt fotodokumentasjon av Slåtthaughallen og Fana arena (kap. 3.2 – 3.6).

Fjernvirkning. Skoleområdet sett mot vest fra Solåsen, med Slåtthaug skole innringet. Skjoldhøgda i bakgrunnen (google maps).

Fjernvirkning. Slåtthaug videregående skole bygg A midt i bildet, sett mot øst fra Skjoldhøgda. Solåsen i bakgrunnen. Slåtthaug skole ligger bak trærne litt t. v. for Slåtthaug vgs. (google maps).

3.3 Slåtthaug ungdomsskole

Kulturmiljø

Slåtthaug ungdomsskole ble oppført i 1969 og er blant de første ungdomsskolene i Bergen. Den er tegnet av arkitekt Arne Halvorsen og er karakteristisk for modernismen fra rundt 1970. Halvorsen tegnet også Mjølkeråen skole i Åsane (1968). Det ble oppført en separat paviljong i 2007 som avlastningsbygg like sør for Slåtthaug skole. Ungdomsskolen må ses i sammenheng med de andre byggene som et helhetlig anlegg planlagt og bygget på samme tid.

Bygningsbeskrivelse

Skolebygningen består av et hovedbygg inndelt i to hovedvolumer, som er tilpasset det kupert terrenget. Hovedinngangen er i vest der de to hovedvolumene møtes. Bygget har en avtrapping mot nord i lengderetningen. Det er oppført i en til tre etasjer, men skolen har likevel et flatt preg, som forsterkes av horisontale vindusbånd og utkragede gesimser med synlige dragere. Kraftig, brunbeiset gesims er typisk for 1970-tallet. Alle innganger er overbygget, og det er synlige bæresøyler utvendig. Veggene er ikke-bærende. Fasadene har nyere akrylplater og vinduene er belagt utvendig med aluminium.

Bygget har også en tilpasning fra vest mot øst ved at bygget er lagt rundt en knaus slik at terreng er bevart som del av uteområdet inntil skolen på vestsiden. Skoleplassen ligger skjermet mot sørvest mellom skolebygningen og naturområdet med kollen. Bygningens betongfundament er bygget inntil terrenget og danner et gjerde med benker på to nivå, med trappearrangement og bed imellom. Det er utsikt mot Løvstakken fra skoleplassen.

Verneverdi

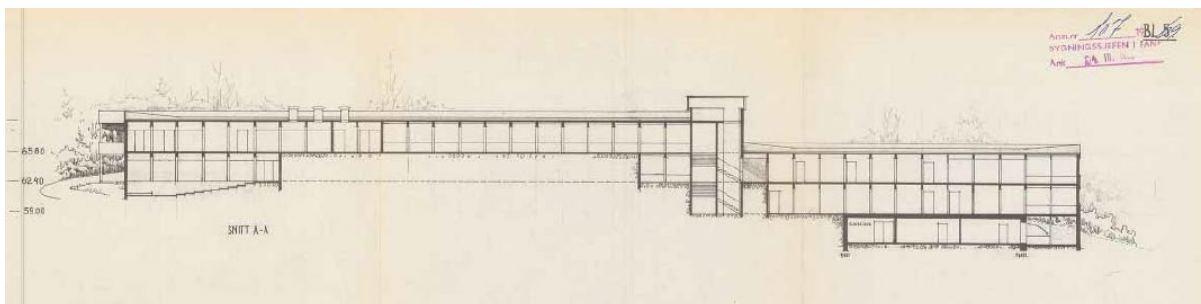
Bygget er et godt bevart eksempel på modernistisk skolebygg fra rundt 1970. Skolens opprinnelige fasade og form er i hovedsak bevart, endringer har funnet sted og påpekes i bildetekst under, men dette har ikke endret hovedformen. De største endringene på selve bygget er tilsetting av søyleganger ved inngang i nord. Det karakteristiske leskuret som var å finne på de fleste skoler som ble bygget i denne perioden og som hadde som funksjon å være et uteoppholdsareal i ly for regnet er dermed fjernet. Søylene er fortsatt synlige, og en tilbakeføring er mulig. Tilsvarende er også søylegangen i vest tettet til, men her med betong. På nedre skoleplass er det oppført en bod som hindrer visuell kontakt mellom deler av det nedre området og øvre nivå samt forringer områdets originale rektangulære proporsjon og sikt mot trappene fra benker i norddelen. Dette tiltaket er reverserbart. Ved byggets hovedinngang er det bygget et trappeamfi i tre som medfører at det naturlige terrenget rundt hovedinngangen reduseres. Tiltaket er reverserbart.

Skolen har høy arkitektonisk og arkitekturhistorisk verdi og høy verneverdi. Den har også høy miljøverdi som del av et helhetlig og terrengtilpasset område med flere skole- og idrettsbygg og parkanlegg.

Fasader og bygningsvolumer bør bevares med vekt på konstruksjonen og byggets horisontale uttrykk. Ved nybygging bør terrengtilpasningen og utekvalitetene ivaretas. (Kilde: Kommunale skoler i Bergen, Kulturhistorisk rapport om skolebygg fra 1724 til 1979, Byantikvaren 2013)

Skråfoto Slåtthaug skole sett sørover. Bod på nedre skoleplass og treamfi på øvre av nyere dato. (kart 1881)

Over: Lengdesnitt sett fra øst. Under: Østfasade (Kommunale skoler i Bergen, Kulturhist. rapport).

Hjørne mot sørøst.

Fasade øst, midtre del.

Hjørne mot nordvest.

Fasade og hjørner mot nordøst. Rømningsvei og sykkelstativ av nyere dato.

Fasade vest, nedre del (i nord).

Fasade vest, øvre del. Vegg tettet til hvor det opprinnelig skulle vært søyler(i sør).

Fasade vest og skoleplassen. Amfi i tre til høyre for hovedinngangen er av nyere dato.

Opprinnelige integrerte benker øvre nivå

Benker av nyere dato mot naturområde i vest

Opprinnelig trapp som forbinder øvre og nedre nivå samt integrerte beplantnings bed. Bod av nyere dato.

Integrerte benker nedre nivå, mot nordvest

3.4 Slåtthaug videregående skole

Oversikt Slåtthaug vgs. Retning nord er nedover på kartet.

Skolen er fylkeskommunal, og ble opprettet som Fana yrkesskole i 1966. Hovedbygget, bygg A, på figuren, ble oppført i 1970 og er tegnet av arkitekt Arne Hannisdal, kommunearkitekt i Fana kommune. Året etter ferdigstilling ble bygget tildelt Det nyttige Selskaps pris for god arkitektur.

Skolen endret navn til Slåtthaug videregående (vgs.) i 1992 og ble i 2005 slått sammen med naboskolen Bjørkåsen vgs. for hørselshemmede og er i dag en knutepunktskole for både hørende og ikke-hørende. Figuren viser situasjonsplan etter sammenslåing. Bjørkåsen sitt anlegg består av byggene B og C, som ble reist utover mot 1980. I 2013-14 ble anlegget supplert med D-bygget.

Den samlede bygningsmassen ligger sentralt og midt i området, med Slåtthaug ungdomsskole i nord og Slåtthaughallen og Fana Arena i sør.

Skråfoto over området til Slåtthaug vgs. sett nordover (kart 1881)

Bygg A

Skråfoto Slåtthaug vgs. bygg A sett østover (kart 1881)

Slåtthaug vgs. bygg A, fasade mot øst

Slåtthaug vgs. bygg A, fasade mot nord

Bygg A karakteriseres først og fremst av takformen hvor det flate taket løftes opp mot øst og slipper inn overlys til undervisningsrommene. Bygget har en bærende konstruksjon utført i plasstøpt betong med takdragere i tre og fasader av plater og tre. Vinduene danner horisontale bånd og går helt opp til taket noe som gjør at taket gir inntrykk av å sveve fritt. Fasadeplatene har en vertikal retning, men deler av platene er trolig erstattet av treverk, liggende panel (se foto) og har derved ikke den samme vertikaliteten som det originale materialet.

Bygg B

Skråfoto Slåtthaug vgs. bygg B sett vestover (kart 1881)

Slåtthaug vgs. bygg B, hjørne i nordvest mot Slåtthaug skole

Bygg C

Skråfoto Slåtthaug vgs. bygg C (tidligere Bjørkåsen skole) sett vestover (kart 1881)

Slåtthaug vgs. bygg C, fasade nord mot Slåtthaug skole

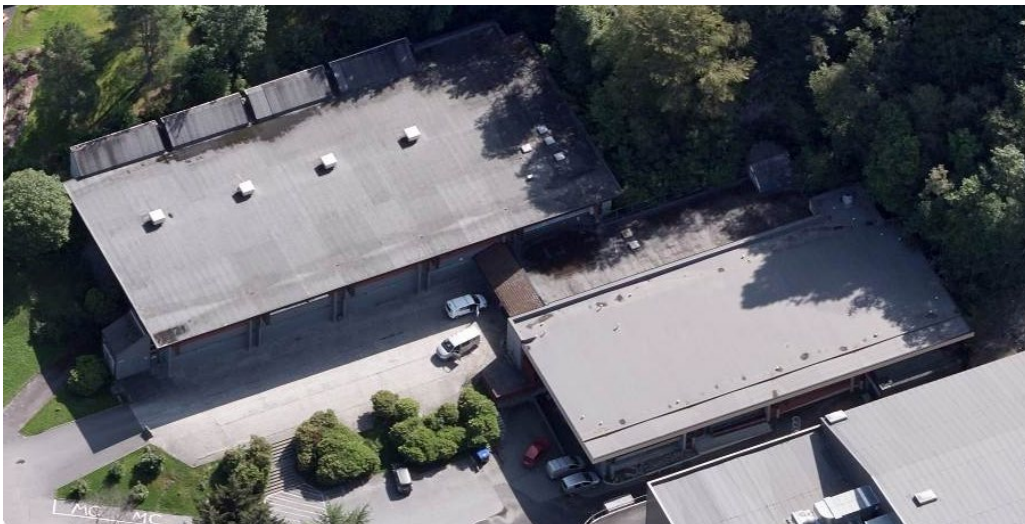
Bygg D

Skråfoto Slåtthaug vgs. bygg D, verkstedshall med garasje t. h., sett sørover (kart 1881)

3.5 Slåtthaughallen

Slåtthaughallen ble tatt i bruk i 1972 og rommer svømmehall med 14x25 meters basseng og idrettshall med publikumskapasitet på ca. 300 personer. Bygget er utført med betong som bærende konstruksjon og med limtretragere som takkonstruksjon. Veggene har eksponert betong samt liggende trepanel slik fremgår fra foto under. Det er ingen vernehensyn for bygget per d.d.

Skråfoto Slåtthaughallen, sett østover (kart 1881)

Slåtthaughallen, nordfløyen, fasade mot vest

Slåtthaughallen, sørfløyen, fasade mot nord

3.6 Fana Arena

I 2018 ble Fana arena som huser Fana idrettslags nyeste håndballbane etablert. Bygget er oppført i hallkonstruksjon med buet tak og ikkebærende vegger og kledd med fasadeelementer. Inngangspartiet som vender mot Slåtthaugvegen har flatt tak, se foto under.

Skråfoto Fana Arena sett nordover. Boligen i venstre billedkant er nå revet (kart 1881)

Fana Arena, hovedfasade mot nordvest

3.7 Solli DPS (Distriktpsikiatrisk Senter)

Solli er et psykiatrisk sykehus med primært nedslagsfelt for kommunene Bjørnafjorden, Samnanger, Austevoll og Fana bydel. Det pågår pr. april 2022 en reguleringsplan for dette området og egen kulturminnedokumentasjon er utarbeidet.

Solli Nervesanatorium, som det den gang var kalt, stod ferdig i 1955 og har senere blitt utvidet med tilbygg, ombygginger og rehabilitering i 1962, 1974, 2008 og senest i 2015. Frem til 1951 stod det en gammel sveitservilla i området, som var brukt til pensjonat og ulike institusjoner. Det eldste nåværende bygget fra 1951 står omtrent der villaen stod.

Bygningsmassen er sammenhengende og danner tun mellom de ulike fløyene. De ulike byggetrinnene gjennom flere tiår utgjør en form for helhet og viser områdets historie i etterkrigstiden. De enkelte bygg er tidstypiske for sin periode.

Skråfoto over Solli DPS sett fra vest, t. h. Slåtthaug skole (Kilde: kart 1881)

Innkjørselen til Solli DPS. De eldre byggene som er gråmalte, er bygget sammen med nyere tilbygg. (<https://solli.no/>, hentet 09.08.2022)

Flyfoto sett fra øst av Solli DPS. Det eldste bygget er hvitt med skifertak og fra 1962 og murbygget bakenfor fra 1974 (Kilde: Kulturminnedokumentasjon)

3.8 Bolighus

Det er to bolighus like utenfor planområdet i nordøst, langs Osvegen, et av eldre og et av nyere dato. Boligen lengst i nord, som er en eldre to etasjer trevilla fra 1884 opprinnelig oppført i sveitserstil, er synlig på flyfoto over. Huset har to hovedvolum med møneretning nord-sør og øst-vest. Den vestlige delen har ark på begge sider av taket, og altan over glassveranda på sørfasaden mot skolen. Den østlige delen har en ark/tilbygg, samt et mindre hjørnetilbygg. På eiendommen er det og et nyere bygg, garasje/anneks som er oppført i 2013, men stilmessig tilpasset hovedhuset.

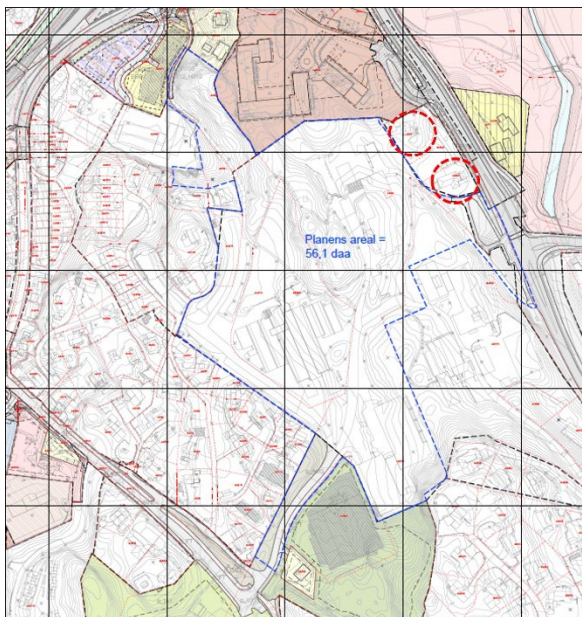
Osvegen 21 er en nyere enebolig fra 1999 i en etasje, vinklet og med valmet tak, samt tilbygg med garasje og sommerstue.

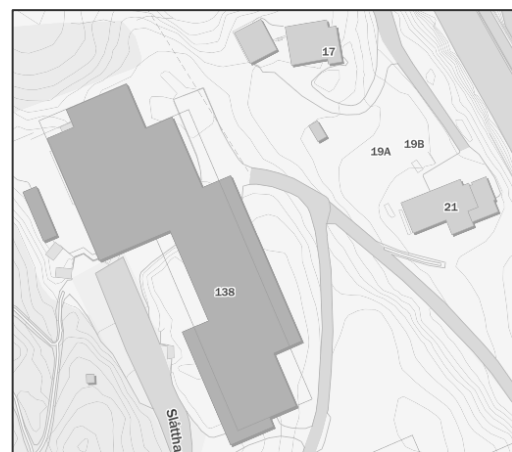
Sveitservilla opprinnelig fra 1884, Osvegen 17

Enebolig fra 1999, Osvegen 21

Plangrensekart, med bolighus markert øst for skolebygget

**Kart med boligenes beliggenhet
(Bergenskart.no)**

3.9 SEFRAK-registrerte bygg

SEFRAK-registeret består av bygninger fra før år 1900. Registeret er bygget opp av Fylkeskonservatoren i perioden 1975-1995. Det er to slike bygg nordøst for planområdet, i et eldre gårdstun på motsatt side av E39, Osvegen 20. Det ene er et bolighus fra andre kvartal av 1800-tallet, og det andre er et uthus fra samme periode, som brukes til garasje/anneks. Begge husene er i kategorien *Meldepliktig* ved tiltak, iht. Kulturminneloven § 25 (rød trekant). Området er

regulert til boligformål, med spesialområde bevaring av bygninger, etter eldre plan- og bygningslov i reguleringsplan 15670000, vedtatt 10.12.2001.

Skråfoto av tunet, Osvegen 20 (kart 1881).

SEFRAK-bygninger oppe t.h. (bergenskart).

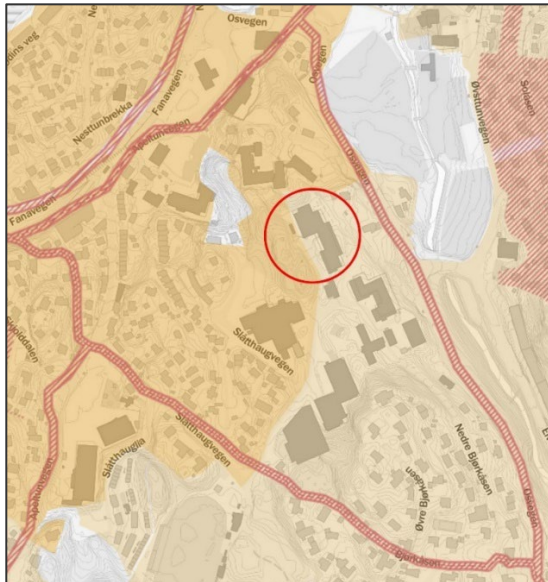
Utsnitt plan 15670000, spesialområde bevaring (gult), vedtatt 10.01.2001 (bergenskart).

4. ANDRE KULTURMINNER

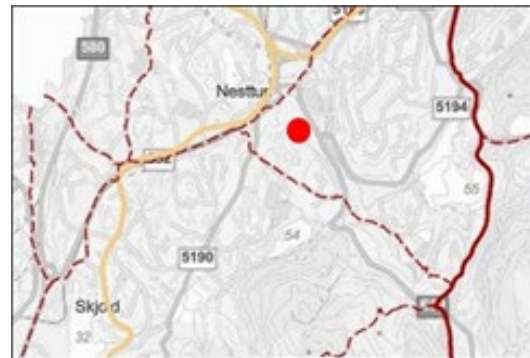
4.1 Registrerte historiske ferdselsårer

Sett i en litt større sammenheng er planområdet omgitt av hensynssoner på tre kanter i KPA 2018. Alle er underlagt hensynssone H570 Bevaring av kulturmiljø. I nordvest inngår den gamle Osbanetraséen i kategorien Historiske jernbanetraséer. Apeltunvegen i nordvest, Slåtthaugvegen i sør og Osvegen i øst inngår som Historiske veifar.

Apeltunvegen og Slåtthaugvegen er i tillegg angitt som Historiske ferdselsårer. Begge disse hadde forbindelse til postveien som gikk lenger øst på strekningen Bergen-Os, samt til det øvrige eldre ferdselsnettet (lite kartutsnitt under).

Hensynssoner i KPA 2018 i rød skravur

Historiske ferdselsårer (Bergenskart)

4.2 Eldre gårdsveier

Lokalt er det to gjennomgående strekninger langs planområdet, en i vest og en i øst, der det tidligere har gått eldre gårdsveger. De har gått mellom hhv. Apeltunvegen og Osvegen i nord og øst, og Slåtthaugvegen i sør. Størstedelen av den vestlige vegen ligger der også i dag. Den østlige vegen er så godt som helt borte i takt med utbyggingen av området, med unntak av et par korte strekk der dagens gangveger synes å ligge på eller like ved tidligere trasé.

Begge gårdsvegene er inne på flyfoto fra 1951. En strekning av vegen i vest ligger innenfor foreslått planområde, og er en del av gangvegen som går videre nordover i opprinnelig trasé. Ved Slåtthaugvegen viser flyfoto en begynnende eneboligutbygging i sør.

Vegen i øst gikk stort sett utenfor foreslått planområde, med unntak av området der Slåtthaughallen nå ligger og en flik helt i øst mot Osvegen. Langs strekningen viser flyfoto en større bygning som synes å ha vært en låve eller lignende. Den lå der den østlige delen av Slåtthaug vgs. ligger i dag.

Gårdsveier 1951 (Bergenskart)

Gårdsveitraséer 2019 illustrert (Bergenskart)

4.3 Grøntområdene

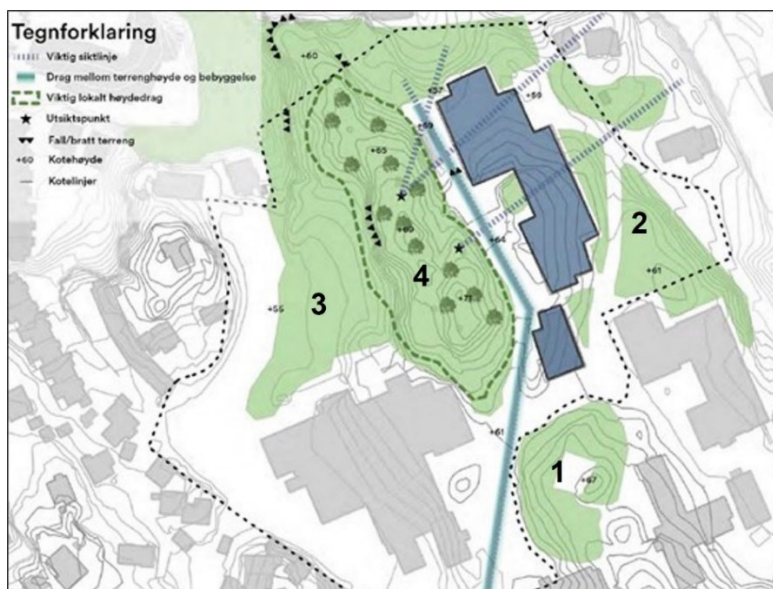
Grøntområdene er planlagt og tilrettelagt parallelt med utbyggingen av området, ut fra en helhetlig plan og med god tilpasning og overganger mellom terrenget og skole- og idrettsbyggene. Det er gode tur- og naturkvaliteter i området. Her er to hovedtyper grøntområder, jf. nummerering i kart under og foto på de neste sidene.

Parkanlegg - opparbeidete arealer (1, 2 og 3)

Disse områdene er tilpasset terrenget og bebyggelsen, med kjøre- og gangveier som slynger seg mellom og langs bygg og med adkomster og forbindelser i forskjellige retninger. Kjøreadkomst skjer kun fra sør. Det er opparbeidet plener, med knauser, klynger av trær og busker innimellom. Naturlige skråninger og mindre hauger er til dels tatt vare på. Områdene har et tradisjonelt parklignende preg. I område 1 er det et opparbeidet areal med treningsbøyer.

Naturområde – enkelt tilrettelagt område (4)

Vest for Slåtthaug skole er det en kolle som er et bevart naturområde med til dels tett vegetasjon, som er noe tilrettelagt med stier og grusveier, utsiktspunkt og sittegrupper med leskur. Der er også oppholdsområder med bøyer, skulpturelle elementer og lysmaster med lampeskjerm-formede topper. Området har preg som naturpark, med innslag av nyere aktivitetsbaserte og kunstneriske uttrykk plassert ut i området.

Oversiktskart, sammenheng mellom grøntområder og bygninger (Stedsanlayse Slåtthaug Ungdomsskole, Rambøll/HL 2021).

Område 1

Skråfoto område 1 sett sørover (kart 1881).

Område 1 sett mot sør.

Område 1 sett mot nord.

Område 2

Skråfoto område 2 sett sørover (kart 1881).

Område 2 sett mot sør.

Område 2 sett mot vest.

Område 3

Skråfoto område 3 sett nordover (kart 1881).

Område 2 sett mot øst.

Område 2 sett mot nord.

Område 4

Skråfoto område 4 sett vestover (kart 1881).

Område 4, sti inne i området.

Område 4, grusveg inn mot området i sørlig del, sett mot vest.

Område 4, léskur med utsikt.

Område 4, grusvei, belysning og skulptur.

5. PLANENS KONSEKVENSER FOR KULTURMINNENE

5.1 Det helhetlige miljøet

Byggene i skole- og idrettsområdet er orientert i nordvestlig-sørøstlig retning etter et avtrappet, rettlinjert og tydelig prinsipp i forhold til landskapsretningen og den gamle reguleringsplanen. Dette kan være merkbart lokalt, avhengig av hvor man ferdes i området, men det er mer tydelig fra avstand, som fra Solåsen i øst.

Planlagt utvidelse i nord har en retning på tvers av den tidligere skole- og idrettsutbyggingen i området, og forholder seg til landskapet på en noe annen måte. Samtidig utgjør planlagt utvidelse en form for overgang mot bebyggelsen til Solli DPS i nord, som ikke har den samme strenge organiseringen.

Det blir først og fremst endringer i nordenden av Slåtthaug skole, som påvirker både skolebygget, naturområdet i vest og Solli DPS.

Siden utbyggingsområdet ligger noe avskjermet, vil ikke endringene lokalt påvirke de øvrige deler av skole- og idrettsbyggene i særlig grad. Dette gjelder både visuelt og funksjonelt. Ellers kan mulige justeringer av veistrekninger påvirke sideareal og grøntområder. Eventuell oppgradering av adkomst og parkeringsforhold i sør forventes ikke å påvirke det helhetlige miljøet i vesentlig grad.

Visuelt vil utsikten fra haugen/kollen vest for ungdomskolen reduseres noe som følge av påbygget over eksisterende bygg.

5.2 Slåtthaug ungdomsskole

Det planlegges et tilbygg i nordvest, som er orientert 90 grader i forhold til eksisterende bygg og med tilnærmet samme byggehøyde som dagens nordlige del. Tilbygget ligger helt inn mot kollen og danner en L-form sammen med det gamle bygget. Nordlig del av dagens skoleplass med trapp/nivåer vil bli oppgradert og mer tilgjengelig ifm. det nye tilbygget.

Samtidig planlegges det også et påbygg på en etasje over nordlig del av eksisterende bygg. Dagens avtrapping mellom de to hovedvolumene vil dermed utgå og erstattes av høydeforskjellen mellom påbygget og det nye tilbygget. Foreløpige skisser er vist nedenfor.

Slåtthaug skole sett sørover før og etter utbygging, foreløpig pr. april 2022 (arkitekt: ABO)

5.3 Slåtthaug videregående skole

Tiltaket vil ikke påvirke Slåtthaug vgs. i nevneverdig grad. Dette gjelder alle byggene til Slåtthaug vgs. En mulig oppgradering av vei og parkering vil kunne medføre en ev. justering av adkomstforholdene til bygg A. En mulig utbedring/omlegging av vei for varelevering øst for Slåtthaug skole vil kunne medføre en ev. justering av adkomstforholdene til byggene B og C.

5.4 Solli DPS

Tiltaket vil ikke påvirke Solli DPS i nevneverdig grad sett i en kulturminnesammenheng. Solli DPS ligger like nord for Slåtthaug skole, lavere i terrenget og vil kunne bli påvirket av den planlagte skoleutvidelsen i dette området. Siden Solli DPS ikke er vurdert til å ha en bygningsmasse med spesielle, kulturhistoriske eller arkitektoniske kvaliteter ut over det ordinære, vurderes ikke mulige påvirkninger til å falle inn under konsekvenser for kulturminner.

5.5 Andre bygninger

Slåtthaughallen

Tiltaket vil ikke påvirke Slåtthaughallen i nevneverdig grad. En mulig oppgradering av vei og parkering vil kunne medføre en ev. justering av adkomstforholdene til bygget.

Fana Arena

Tiltaket vil ikke påvirke Fana Arena i nevneverdig grad. En mulig oppgradering av vei og parkering vil kunne medføre en ev. justering av adkomstforholdene til bygget.

Bolighusene i Osvegen 17 og 21

Tiltaket vil ikke påvirke bolighusene i nevneverdig grad sett i en kulturminnesammenheng. Boligene ligger nordøst for Slåtthaug skole, lavere i terrenget og vil kunne bli påvirket av den planlagte skoleutvidelsen. Dette

gjelder mest for sveitservillaen i nord. Ingen av byggene vurderes imidlertid til å være av en slik karakter at mulige påvirkninger faller inn under konsekvenser for kulturminner.

SEFRAK-registrerte bygg i Osvegen 20

Tiltaket vil ikke påvirke de SEFRAK-registrerte byggene.

5.6 Andre kulturminner

Historiske ferdselsårer

Tiltaket vil ikke påvirke hverken de omkringliggende registrerte historiske ferdselsårene eller de lokale eldre gårdsveiene.

Grøntområdene

Tiltaket vil påvirke de nordligste delene av naturområdet vest for skolen ved den planlagte skoleutvidelsen i nordvest. Det vil bli en påvirkning på landskapet og det etablerte forholdet mellom terreng og dagens bygg. Hvor stor denne påvirkningen blir, er avhengig av byggehøyder, utforming og ikke minst hvordan bygningsmassen plasseres og konkret tilpasses terrenget på stedet.

Tiltaket vil også kunne påvirke det opparbeidete parkanlegget øst for skolen. En mulig utbedring/omlegging av vei for varelevering øst for Slåtthaug skole vil kunne medføre at plenarealene blir endret/innskrenket og at vegetasjon påvirkes.

Det forventes ikke at tiltaket vil påvirke de øvrige opparbeidete parkområdene i nevneverdig grad.

6. KILDER OG LITTERATUR

- KPA Bergen kommune 2018
- Kulturminneplan for Bergen, Del 1 Kulturminnestrategi 2019-2023, vedtatt i Bergen bystyre 19.06.2019
- Kommunale skoler i Bergen, Kulturhistorisk rapport om skolebygg fra 1724 til 1979, Byantikvaren 2013
- Veileder kulturminnedokumentasjon, Byantikvaren, rev august 2015
- Fråsegn til varsel om oppstart av arbeid med detaljreguleringsplan, Vestland fylkeskommune 03.03.2022
- Uttalelse varsel om oppstart planarbeid, Byantikvaren 21.03.2022
- Kulturminnedokumentasjon Reguleringsplan Solli DPS, 23.08.2018

- Bergen byleksikon
- Arkitekturguide Bergen, Jan Nyberg og Eva Røyrane, Bergens Tidene bøker 2008
- bergenskart.no
- miljostatus.no
- kart 1881.no
- google maps